

ชื่อวิทยานิพนธ์	ปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดรูปแบบและอัตราค่าเช่าที่นา ในจังหวัดเชียงใหม่		
ชื่อผู้เขียน	นางสาวกาญจนา บุญ		
สาขาวิชา	สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์		
คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์	ดร. ทรงศักดิ์ ศรีบุญจิตต์	ประธานกรรมการ	
	ผศ. ดร. อารี วิบูลย์พงศ์	กรรมการ	
	ผศ. วสันต์ ศิวินูล	กรรมการ	

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์หลักที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การกำหนดรูปแบบการเช่าและอัตราค่าเช่าที่นาในจังหวัดเชียงใหม่ ผลจากการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนนโยบายการกำหนดค่าเช่าที่ดินต่อไป

การศึกษานี้ครอบคลุม 6 อำเภอ ที่มีการเช่านาสูงและเป็นอำเภอที่มีระบบการผลิตพืชที่สำคัญทั้งในเขตชลประทาน และเขตอาศัยน้ำฝน ข้อมูลได้จากการสัมภาษณ์เจ้าของที่ดิน 114 คน และผู้เช่าคู้กรณจำนวน 277 คน

จากการศึกษาพบว่า เจ้าของที่ดินที่เก็บค่าเช่าแบบแบ่งปันผลผลิตหนึ่งในสองของผลผลิตซึ่งเป็นอัตราค่าเช่าที่นิยมเก็บในสมัยก่อนมีมากที่สุดถึงร้อยละ 42.1 รองลงมาได้แก่ เจ้าของที่ดินที่เก็บค่าเช่าในรูปแบบอัตราคงที่เงินสดและผลผลิตร้อยละ 19.3 และร้อยละ 17.5 ตามลำดับ นอกนั้นเป็นอัตราค่าเช่ารูปแบบอื่น ๆ คือ แบบหนึ่งในสามของผลผลิตและแบบแบ่งปันผลผลิต กับแบบอัตราคงที่รวมกัน จำนวนครึ่งในการเก็บค่าเช่าในแต่ละรูปแบบนั้น ผู้เช่าบางรายจ่ายค่าเช่าเพียงครั้งเดียวไม่ว่าจะปลูกพืชกี่ครั้ง ในขณะที่ผู้เช่าบางรายจ่ายค่าเช่าทุกครั้งที่ปลูกพืช

จากการตรวจสอบสมมติฐานทางสถิติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดรูปแบบและอัตราค่าเช่านา พบว่าความแตกต่างของอัตราค่าเช่าแบบแบ่งปันผลผลิตขึ้นอยู่กับอัตราค่าจ้างแรงงานในท้องตลาดที่เกษตรกรผู้เช่าจะหาได้อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.10 สอดคล้องกับ

ทฤษฎีของ Cheung รูปแบบของการเก็บค่าเช่าแบบอัตราคงที่ที่เป็นเงินสดขึ้นอยู่กับลักษณะการนำเข้าส่งออกและระดับความแปรปรวนของผลผลิตของพืชที่เกษตรกรผู้เช่าปลูก ผู้เช่าที่ปลูกพืชที่นำเข้าส่งออกจะจ่ายค่าเช่าในรูปอัตราคงที่เงินสด และผู้ที่ปลูกพืชที่มีความแปรปรวนของผลผลิตต่ำ จะจ่ายเป็นอัตราคงที่ในรูปของผลผลิตหรือเงินสด ต้นทุนการเก็บค่าเช่าแบบแบ่งปันผลผลิตสูงกว่าต้นทุนการเก็บค่าเช่าแบบอัตราคงที่ แม้ว่าข้อมูลจะชี้ให้เห็นว่า ระดับความแปรปรวนของผลผลิตและต้นทุนการเก็บค่าเช่าสอดคล้องกับสมมติฐานก็ตาม แต่ก็ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

Thesis Title Factors Affecting Types and Rates of Rice
Field Rent in Chiang Mai Province

Author Miss Khanchana Boonchoo

M.Econ. Economics

Examining Committee Dr. Songsak Sriboonchitta Chairman
Assoc.Prof.Dr.Aree Wiboonphongse Member
Assoc.Prof.Wasan Siripool Member

Abstract

The main objective of the study is to investigate the factors affecting the types and rates of rent for paddy land in the Chiang Mai Province. The results will be useful for policy making regarding the rent issues.

The study includes 6 districts of high tenancy which cover major cropping systems in irrigated and rainfed areas. The survey includes interviews of 114 landlords and 227 corresponding tenants.

The findings indicate that the most common form of rent is the traditional one-half-crop-sharing which accounts for 42.1 percent of the total observed landlord followed by fixed cash and fixed output (19.3 and 17.5 percent respectively). The remaining are one-third crop-sharing and cropsharing plus fixed rate of cash or crop. Some tenants are charged only once a year regardless of the number of seasons they grow their crops while some tenants pay the rent for every cultivation.

The hypothesis testings were undertaken regarding factors affecting the forms and rates of rent. The results show that the difference in the rates of share cropping depends on the market wage rate. This relationship is statistically significant at the probability of .10 and is consistent with the theory suggested by Cheung. The form of rent depends on the degrees of perishability and yield variation. The tenants of the highly perishable crops tend to pay fixed-cash. Those who grow low yield variation crops tend to pay fixed rate of cash or output. The cost of rent collection for crop sharing is found higher than that of the fixed rate as hypothesized. Even though the evidence shows the degree of yield variations and the cost of rent collection are conformable to the hypothesis, the relations are not statistically significant.